

การศึกษาปริมาณอินทรีย์วัตถุในดิน

ฝ่ายศึกษาและพัฒนาป่าไม้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

บทคัดย่อ

ฝ่ายศึกษาและพัฒนาป่าไม้ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอ ดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการศึกษาปริมาณอินทรีย์วัตถุในดินในพื้นที่ป่าของศูนย์ฯ บริเวณที่มีการศึกษาการ ฟื้นฟูและพัฒนาป่าเสื่อมโทรมตามแนวพระราชดำริ 4 รูปแบบ คือ รูปแบบของป่าที่มีการรับน้ำฝนตามสภาพธรรมชาติ เปรียบเทียบกับป่าที่มีการชลประทานที่แตกต่างกัน 3 วิธี คือ การปล่อยน้ำจากท่อซึ่งต่อมาจากอ่างเก็บน้ำแล้วส่งเข้าไป ในพื้นที่ป่าเป็นช่วง ๆ หรือการสร้างฝายชะลอน้ำและกักเก็บน้ำตามลำห้วยไว้ในพื้นที่ป่าเพื่อเป็นแหล่งให้ความชุ่มชื้นแก่ ป่า หรือวิธีการให้ความชุ่มชื้นที่ผสมผสานระหว่างการส่งน้ำผ่านท่อจากอ่างเก็บน้ำร่วมกับการสร้างฝายชะลอน้ำและกักเก็บ น้ำไว้ในป่าทดลอง ผลการศึกษาพบว่าปริมาณอินทรีย์วัตถุในดินของพื้นที่ทดลองที่วิเคราะห์ได้ในปี พ.ศ. 2542 ถึง พ.ศ. 2548 นั้นมีแนวโน้มว่าดินของพื้นที่ทดลองในป่าที่มีการจัดการระบบชลประทานด้วยการสร้างฝายชะลอน้ำมี ปริมาณอินทรีย์วัตถุต่ำกว่าในรูปแบบอื่น ๆ และมีการเปลี่ยนแปลงในแต่ละปีไม่มากนัก ส่วนดินของพื้นที่ทดลองระบบ อื่น ๆ นั้นพบว่ามีปริมาณอินทรีย์วัตถุในระดับค่อนข้างสูงจนถึงสูง